

VOJENSTVÍ DOMA A V CIZINĚ

V. K.:

Nový branný zákon rumunské armády a její reorganisace.

Rumunské ministerstvoojenství pracuje o sestavení nového branného zákona, z kterého jsou známa již některá nařízení.

Tak:

1. V povyšování důstojníků byly provedeny ty změny, že plukovníci budou povyšováni též v pořadí a ne jen podle výběru, kdežto poručíci budou povyšováni na kapitány jen podle pořadí. Dnešní zkouška na generála se přeměňuje na šestiměsíční informační kurs.

2. V nařízení o důstojnických hodnostech snižují se věkové hranice, protože je snahou dosíci omlazení důstojnického sboru. Nejvyšší věk pro divisiho generála je určen na 60 let. Nařízení o propuštění z vojska pro těžká provinění ve službě a mimo ni a za prohřešky proti důstojnické cti jsou přesně vymezena. Do nich je též pojato jedno nařízení o záložních důstojnících.

3. Veškerá nařízení o zprošťování od vojenské služby z důvodů rodinných jsou škrtnuta, takže může býti občan zproštěn od vojenské služby jen na základě lékařského vysvědčení. Právo na jednoroční službu mají jen studenti, kteří vykonali maturitní zkoušku nebo absolvovali vyšší školu na roveň postavenou.

4. Pro vojsko je všeobecně určena presenční služební doba na 18 měsíců; pro četnictvo, námořnictvo a hraničářské útvary na 2 léta.

5. V organisaci vojska jsou taktéž předvíhány velké změny. Vyšší velitelství, zejména divise a armádní sbory, mají býti v kádrech znovu formulovány. Má býti provedeno též nové teritoriální rozdělení státu podle nového politicko-administrativního rozdělení. Též organisace ministerstvaojenství má býti změněna tím, že některá oddělení splynou dohromady.

6. Značná změna bude provedena ve sboru intendantních, účetních a kontrolních důstojníků; ti se novým branným zákonem stávají civilními úředníky s povinností prováděti zásobování a účetnictví, pro kteréžto obory se vyžaduje záruka. Kontrolu účtů budou prováděti odborní úředníci hlavní kontroly. Zároveň s těmito změnami se zavádí u vojska podvojně účetnictví.

7. Též platy budou znovu upraveny.

Co se programu reorganisace armády týká, byl stanoven již roku 1927 a rozpočten na 10 let; provádí se postupně za vedení francouzské vojenské mise. V základních rysech vojenské organisace se mnoho nemění. Nově byly

řízeny 3 armádní inspekce. Podržuje se 7 armádních sborů, každý o 3 divisích, a horský myslivecký armádní sbor o 2 horských mysliveckých divisích. Zda se má zrušiti ze 3 jezdeckých divisí jedna a některé pluky z 8 jezdeckých pluků Kalariaši, a tak získaného mužstva použití k doplnění početního stavu 12 jezdeckých pluků Rošiori, není ještě rozhodnuto.

Hlavní těžiště reorganisace vojska je v zorganizování dělostřelectva, speciálních druhů vojska, v zlepšení výcviku a výzbroje, v sjednocení výzbroje, ve vybudování strategických drah (především dvoukolejná dráhy z Černovic do Masešti) a v přípravě hospodářské mobilisace.

Pěchotě se dostává 37mm pěšího děla a nového moždíře model Stokes. Dělostřelectvo má nyní 21 houfnicových pluků, každý po 2 oddílech po 3—4 bateriích. Právě tak musí se reorganisovat dosavadních 7 těžkých pluků dělostřelectva armádních sborů a protiletadlový pluk; především nutno zjednotiti dělový materiál, který se skládá až dosud z francouzských, anglických, ruských a německých modelů.

Technická vojska se dělí na 8 pionýrských, 8 sapérských, 5 speciálních praporů a na 3 železniční pluky; z dopravních vojsk jsou 2 pluky motocyklů. Nutná je reorganisace u útvarů útočných vozů; ta má být provedena tím způsobem, že nejprve má dostati každý arm. sbor, později každá divise jeden prapor (o 3 rotách, každá o 3 četách, četa po 5 útočných vozech). Dosud má rumunská armáda 150 většinou starých útočných vozů francouzských, a každému armádnímu sborovému velitelství je přidělena jedna rota.

Letectvo, které je ještě pořád mnoho pozadu, je nutno co nejdříve zreorganisovati tak, aby každý arm. sbor dostal po jedné pozorovací skupině, a k dispozici vojenské správy by zůstalo několik pozorovacích letek, 4—5 bombardovacích letek, 8—10 stíhacích a 2—3 dopravní. To by bylo celkem 25—30 letek se 400—450 letouny, kdežto až dosud je asi 10 pozorovacích, 4 stíhací a 3 letky bombardovací celkem s 200 letouny, které jsou většinou starých franc. typů. Též malý počet dnešních letišť musil by se hodně zvětšiti a modernisovati. Snahy k zřízení potřebného průmyslu pro výrobu zbraní a střeliva vedly k uzavření smlouvy s firmou Škoda-Schneider-Creuzot, podle které má tato firma za účasti rumunské vlády postaviti několik továren anebo nynější továrny přeorganisovati, takže vše má býti do r. 1933 hotovo. Do té doby dodává Škoda největší část zbraní, hlavně děla.

Výcvik trpí dnes jako i dříve malým početním stavem vojáků. Z rozpočtového počtu 160.000 lidí je ve skutečnosti ve službě sotva polovina, druhá polovina buď je trvale odkomandována nebo je z úsporných důvodů propuštěna na delší dobu na dovolenou. Podle toho nutno upravit a zmodernisovati celý systém doplňovací a početního stavu.

Výcvik důstojníků se zlepšuje a zdokonaluje různými kursy a školami, jakož i vysíláním do ciziny (hlavně do Francie). U ministerského předsednictva je zřízeno zvláštní vojenské oddělení, které vede generál Markovici, osobní přítel ministerského předsedy. — Jaká zvláštní zařízení se provádějí za účelem přípravy hospodářské mobilisace, není dosud přesně známo. Existuje však smíšená rada zemské obrany.

V Bukureštu dlí též nyní jeden francouzský odborník, jehož úkolem je vymajiti výhodné místo pro vybudování nového rumunského válečného přístavu. Předpokládá se, že jde především o jezero Razem, blízko Dumaje, protože je dostatečně chráněno proti palbě nepřátelských lodí z Černého moře.

Předvojenský základní výcvik maďarského jezdeckého Levente.

Jezdecké Levente, jakožto odborná skupina pro jezdecký výcvik, tvoří část maďarských spolků „Levente“.

Jezdecký výcvik maďarských hospodářů-Leventů, v rámci tohoto vojenského odvětví spolku „Levente“, se provádí bez veškerého přenáhlení, neboť je k tomuto výcviku času dostatek, t. j. klidně a především cílevědomě, se vši důkladností; na tomto výcviku již, možno později, t. j. v regulérní vojenské službě, budovati. Výkonnosti nováčků-Leventů se poznenáhlu zvyšují podle výsledků dosažených kvalitou lidskou i koňskou.

Základní výcvik synů-hospodářů na koni trvá 3 roky.

První rok je určen pro skupinu K (Kezdők = začátečníci); je to tedy skupina surového materiálu v ježdění na koni nevycvičených hospodářů-Leventů.

V druhém výcvikovém roce skupina „K“ je docvičována a stane se skupinou H (Haladók = pokročilí), t. j. skupinou terénních jezdců a skokanů.

Třetí rok je výcvikovým rokem skupiny Ö (Öregék = stáří), t. j. skupiny starých, v ježdění na koni úplně vycvičených hospodářů-Leventů a remontních jezdců, anebo i učitelů.

V prvním výcvikovém roce hlavním účelem a základem výcviku v ježdění na koni je docílení u začátečníků důvěry na koni, hlubokého, jistého, měkkého a koňskému pohybu se přizpůsobujícího správného sedu, pak postupně podle stupně výcvikem dosaženého vštěpování správného pocitu pro vyjždění, překonávání lehkých překážek a posléze, aby jezdec dovedl koně v určité limity samostatně a v uzavřených řadách (odděleních) ve všech chodech vésti.

V druhém výcvikovém roce klade se důraz především na ježdění ne příliš těžkým terénem a překonávání v terénu se vyskytujících lehčích překážek, vypilování předepsaného sedu, stabilisaci sedu a držení jezdce, přesné do držení pořádku v uzavřených tvarech, dokonalejší vedení koně ve všech chodech a to buď jednotlivě nebo ve skupinách, dále ovlivnění koně, správné pobídky a pomůcky.

V třetím výcvikovém roce se probírá táž látka jako v druhém, jenže se zvýšenými požadavky, se zdokonaleným a jemnějším provedením každého cvičení na koni. Dobří jezdci jezdí, nebo projíždějí a cvičí mladé koně (remonty) a podle potřeby redresírují koně zkaženého.

Výcvikový rok začíná říjnem a končí obyčejně srpnem následujícího roku, kdy výcvik na koni již nemůže býti řádně prováděn pro polní hospodářské práce nebo pro žně atd.

Príslušníci jednotlivých výcvikových skupin jsou rozděleni uvnitř jezdeckých spolků na menší oddělení, čítající nanejvýše 14—16 osob (jezdců). Tím se docílí, že instruktor má lepší přehled nad žáky jemu svěřenými, může lépe jednotlivce cvičiti a dozíratí na kázeň, přesnost, na dochvilné se dostavení, na čistotu a na pořádek svých žáků.

Výcvik v ježdění na koni u skupiny „K“ provádí se třikráte v týdně, u skupiny „H“ dvakráte, u skupiny „Ö“ pak podle potřeby, t. j. natolik, aby dovedli mimo jiné hlavně kdykoli bezvadně nastoupiti, státí v řadách vyřízeně, prováděti jednotlivě (v zástupu), ve dvojicích a čtveřicích obraty a zátoče.

Protože malorolníci mohou své koně postrádati nejvíce v měsících říjnu až únoru, musí býti v těchto měsících probrána programová výcviková látka, t. j. jiždářský výcvik a zaskakování koní na ruce. V ostatních měsících, t. j. od března až do srpna se provádí jízda v terénu a to ponejvíce v neděli a svátek, protože ve všedních dnech je kůň využíván hospodářsky.

Během výcvikového roku se nezapomíná ani na neméně důležitý teoretický výcvik a probírá se hlavně ve dnech nehodících se pro polní hospodářské práce

znalost koně, kování, posuzování koní, sedláni, balení, zapřahání, ošetřování koní, atd.

Tyto přednášky jsou prováděny pro povzbuzení pozornosti světelnými obrázky, nebo pro zvýšení zájmu vhodným filmem. Po přednáškách se probraná látka vždy prodebatuje, aby se odstranily nejasnosti v pojmech. Tím docílí se dokonalého ovládnutí probrané látky.

Jezdci „Levente“ jsou povinni řádně a přesně navštěvovati výcvikové hodiny. Nemůže-li jezdec ježdění na koni se účastniti ať pro svou nebo koně nemoc a pro jiné přijatelné důvody, musí se vyučování účastniti pěšky. Tak je přítomen aspoň teoretické části výcviku koňmo; mimo to se může příště sám lépe vystříhati chybám jezdců na koni, jež pozoruje.

K jízdařenským účelům užívá se obyčejně tržišť, nalézajících se v okruhu příslušných stanic jezdeckých spolků. Není-li takových, správa jezdeckého spolku se postará o vyhovující kus pole velikosti 80×40 neb 40×20 m.

Kouty, střed, půl jízdarny a diagonály takových jízdařen jsou vždy vytyčeny malými praporky nebo, je-li jich nedostatek, tyčemi.

K zimnímu vyučování nebo k cvičným účelům bývají užívány velké kryté kůlny, jichž půda je obyčejně posypána pilinami míchanými pískem do výše 8–10 cm. Kruhy otevřených jízdařen v zimě při náledí bývají pokryty koňskou mrvou.

Během celé výcvikové doby se dbá v první řadě zachování správného sedu, vžití citu energického vyjíždění a přesného vedení koně, což vše tedy tvoří základ a hlavní cíl výcviku. Při výcviku se klade důraz na potřebné formality v míře nutné k dosažení tohoto cíle; stupeň výkonné schopnosti se hodnotí podle důkladnosti provedení a nikoli podle vnější formy.

Provádění výcviku je úlohou důstojníků a poddůstojníků-instruktorů, bydlelích v okrsku příslušných stanic jezdeckých spolků a sloužících nebo slouživších u hippických zbraní. Instruktoři pracují pak podle pokynů daných správou jezdeckých spolků.

Správa jezdeckých spolků pečuje především o to, aby byl zachován plánovitý a cílevědomý postup výcviku, čímž se čelí různým přehmatům instruktorů, kteří svojí horlivostí by mohli lehce vybočiti od vyzkoušených základních výcvikových směrnic obsažených jinak ve vojenském služebním předpise E-29. L. H. M. ut, t. j. „Předpis o ježdění na koni, jízde vozmo a vedení nosných koní“. Správa se pak stará a také přesvědčuje, zdali a v jaké míře ovládá cvičitelský sbor výše uvedený předpis.

Úkolem instruktorů je tedy vycvičiti na úroveň požadavků moderního jezdeckého různorodý lidský materiál na koňském materiálu obdobně různého druhu a stáří.

Instruktor je při každé příležitosti varován před přemrštěnými požadavky, největší to chybou každého jezdeckého výcviku, neboť se především opotřebí předčasně kůň, který je pro jezdecké spolky nejen jezdeckým, ale při tom hlavně hospodářskou práci vykonávajícím tažným koněm. Takové přemrštěnosti jsou i na úkor výcviku lidského materiálu konajících — mimo jiné — těžkou hospodářskou práci neb přivodují strnulost a těžkopádnost, místo aby se docílila lehkost, pružnost a chuť k práci na koni.

Přes to má instruktor v provádění výcviku a vůbec ve vyučování široké pole uplatnění své hippické znalosti a vědomosti. Apeluje se především na jeho jezdecký duch. Kromě jezdeckého výcviku má dbáti na udržování koní v zdravém stavu a vychovati v jezdcí — nastávajícím vojáku — smysl pro kázeň, disciplínu, poslušnost, přesnost, čistotu a úctu k svým představeným.

Koncem každého výcvikového roku kvalifikuje se pak jak jezdec, tak i k ježdění použitý kůň. Docílený výsledek zapisuje se do jmenného seznamu členů (vzor čís. 1).

*) 1926. Měkký sed, lehká ruka, vliv na koně, klidné chování lze použít jako samostatného jezdce!
 V r. 1927 schopen jako remontní jezdec, velmi lehká, jemná ruka, atd.

Poř. čís. člena a jeho kvalifikace	Příjmení a křest. jméno		Místo bydlíště	Použité koně*)				Docílené závodní výsledky						Poznámka					
	Narozen	v kterém roce		ve spolku				výsledky docílené v závodech různých druhů											
		Župa neb okres	Jméno, popis, barva a znaky	Výška v cm	Rok, měsíc, den naroz.	Po- chází	Rovinná jízda		Skok		Di- stanční a jiné jízdy								
	Vstoupil						Obec, ulice a číslo domu						1200	1400	začátečník	lehký	těžký	300 km	500 km
*) 1926. Měkký sed, lehká ruka, vliv na koně, klidné chování lze použít jako samostatného jezdce! V r. 1927 schopen jako remontní jezdec, velmi lehká, jemná ruka, atd.	x y			Futó, vraník v sedle značka A. klisna	170 cm	1921	595. Furioso XXI. Linda f. Furioso	I.	III.			IV.	7	I. 2./V. 1927 III. 8./VI. 1926					
	10. ledna 1906																		
	1. března 1926																		
	Ung —																		
	Prednášku měl																		
	Kdy?																		
	V. 20. 1927																		
	atd.																		
	atd.																		
	atd.																		
	atd.																		
	atd.																		
	Nepřítomen																		
	theorie																		
	cvičení																		
	5./III. 1927																		
	nemocen																		
	7./IV. 1926																		
	pohřeb																		
	atd.																		
	atd.																		
	atd.																		
	atd.																		
	atd.																		

*) Pro 1 koně 2, 3 rubriky nechati prázdné, pro člena 2 strany.
 **) Jen v tom roce doplňovati, když nastala změna.

Plk. gšt. býv. rus. armády V. Dobrynin.

Nynější směry v ruském vojenství.

(Dokončení.)

Co se týká vlastnosti ruského důstojníka, stačí, prohlédneme-li si tabulky ztrát ve světové válce (viz sovětské vydání „Rusko ve světové válce v číslech“) a

srovnati jeho poměrné ztráty se ztrátami celkovými. Ba i sám kritik praví, že ruský důstojník v své čestnosti a ochotném sebeobětování rozhořčil nejen komunisty, ale i jejich předchůdce. Zřejmě to právě se tak zle vymstilo na ruském důstojnictvu i v době, kdy bylo štváno revolučními elementy a ještě více v době, kdy zvítězil komunismus. Špičky revoluce věděly, koho nutno zničit; čeho takovými opatřeními dosáhly, to ukáže budoucnost.

Co se týká údaje, že 89% odvedených v staré armádě odsluhovalo si svou povinnost daleko od svých rodných míst, možno na to kritikovi namítnouti: v staré armádě nebylo teritoriálního systému a proto se taková věc nezdála nijak podivnou, ale že při „teritoriálním systému“ dnešního sovětského Ruska na př. kozáci většinou slouží mimo své území, je vskutku nejvyšší podivné.

Tak tedy z uvedených kritických dat jasně vyplývají i motivy rozdílů o názorech „starých“ a „nových“ i „objektivnost“ kritikova. „Strategie“ Svěčinova rovněž vzbudila spoustu kritiky „nových“ (viz na př. „Voj. a revol.“ 1926, kn. 4), ale tou se zde zabývatí nebudeme.

Kniha Morozova („V. i r.“ 1928, kn. 9) nejprve dostala výtku, že „nedostí přesně a správně určuje vzájemné působení politiky, ekonomiky a válečného umění“. Dále vyčítají Morozovu, že „politický moment“ staví do neobvyklé úzké rámcí „politických nálad“, když praví, že jenom „je-li zde určitá politická nálada, můžeme sebrati a poslati v nebezpečí, práci a útrapy bojového života ty sta a tisíce a miliony lidí, z nichž se skládá moderní armáda“. Z „politických nálad“ považuje kritik za nemožné dělati závěry o vlastnostech armády.

Ekonomiku považuje Morozov za druhý zdroj vojenské síly, kdežto jeho oponent soudí, že „ekonomika státu, jeho politická fyziognomie a politická podstata daného státu“ dávají základ pro organizaci armád a válečné umění.

Dále kritik soudí, že se stanoviska Morozova zavedení teritoriálního systému v málo kulturním a chudém Rusku není nutné a nevyhnutelné.... ale že tvrdí, že „bez sovětské vlády nebylo by ani teritoriálního systému“. Jaký je to systém, to jsme právě stručně charakterisovali při rozboru práce Svěčinovy. K tomu lze ještě dodat způsob teritoriálního systému u jinorodců v Sibiři, o němž jsme mluvili ve „Voj. rozhledech“ 1929, čís. 4, str. 344—346.

Úkoly váleč. umění podle Morozova jsou: 1. vytvoření a průprava k válce bojeschopných vojsk z těch lidských mas a prostředků, které stát má, ovšem vzhledem na úlohu a význam činitelů sociálně hospodářských a politických; 2. ustanovení správných zásad a způsobů vedení bojových operací podle budoucích možných a pravděpodobných úkolů a podle situace nastávající války se zřetelem na sociálně-hospodářské a politické činitele.

Oponent Morozovův považuje za nutné vzít při určování úlohy válečného umění především náležitě v úvahu sociálně-hospodářské zvláštnosti a možnosti státu, jeho politickou podstatu a úkoly, a z nich pak vycházeti. To podle našeho názoru neodporuje zásadám, zdůrazňovaným Morozovem.

Ostře si odporují při oceňování člověka. Morozov mluví o člověku vůbec, jakožto o třetím činiteli vojenské síly, kdežto podle mínění kritikova nutno mluvíti o sovětském člověku jakožto o elementu, jenž se v ničem nepodobá „buržoasnímu člověku“. Týž ostrý nesouhlas u morálních vlastností: Morozov mluví o roli „morálního elementu“, kdežto podle názoru kritikova nutno mluvíti o „politicko-morálním“. Tento pojem „odpovídá podmínkám terminologie“. Na potvrzení své myšlenky kritik ukazuje: masy, které nevydržely napětí světové války, „našly v sobě síly se změnou politických hesel. vésti ještě tři léta občanskou válku.“

Mluvíti takové věci v roce 1928 je při nejmenším podivné: neboť dnes je každému známo, jakými metodami sovětská vláda hnala na frontu v r. 1918—1919 masy „po změně politických hesel“. Neboť desertérství a tvoření „zelených band“

nastalo právě po těchto „heslech“. To znamená, že celá věc není v přeměně politických hesel, jak se to zdá kritikovi. Proč tvrdí, že „Morozov nepodává zcela jasně třídní podstatu politiky?“ A snad je to tak, že Morozov poněkud jinak oceňuje její úlohu, než „noví“.

Názor Morozova o nutnosti splnění daný rozkaz „mechanicky“, „bez práce hlavou“, rovněž se oponentovi nezamlouvá.

Nelíbí se mu též, že Morozov nepodává charakteristiku „dělnicko-selské“ taktiky. Ale o to se Morozov přece nestaral, neboť psal prostě všeobecnou taktiku, známou celému vojenskému světu: Balck, Cullman, Lemoine a j., neúnavný kritik staví proti těmto jménům Engelse. Pro vojenský vědecký svět je tato hrubá dělostřelba právě tak málo přesvědčivá jako mnohé kritické pokusy autorovy. Závěr může být toliko jeden: budovati válečné umění podle příkladu občanské války je zcela nemožné, ale počítati s tímto faktorem je povinen každý moderní voják.

Takové jsou myšlenky „starých“ a „nových“ — poslední náš vývod dává jasný obraz příčin názorové odlišnosti těchto skupin. Schválně jsme se tím obírali podrobně, abychom dali čtenáři jasnější představu o tendencích dnešního sovětského vojenství.

K tomu můžeme dodat ještě jedno: i kdyby se od autorů námi citovaných ozvaly hlasy nějakých námitek, snažících se ujistiti, že mezi „starými“ a „novými“ není rozdílnost názorů, takové hlasy nelze naprosto považovati za upřímné. Jasně toho důkazy jsou v pracích, o nichž jsme psali.

ZPRÁVY

Z VĚDECKÉHO ÚSTAVU VOJENSKÉHO

Deset let našeho ústavu.

Letošní valné shromáždění VÚV, konané v květnu, zahájeno bylo za hojné účasti členstva zástupcem presidenta VÚV plk. dra Jiřího Čermáka, který dlel právě na geografickém kongresu v Jugoslavii, plk. gšt. Emilem Fialou. V slavnostním proslovu poukázal plk. Fiala na významný den založení ústavu a vřele vzpomněl zemřelých členů VÚV, mezi nimi především Mistra Aloise Jiráska a Hanuše Kuffnera, načež požádal dra V. J. Haunera, který je od založení ústavu zde činný a s ústavem takorba srostl, aby podal stručný přehled práce a vývoje VÚV za posledních deset let, jež jsou jak pro historii nové české armády, tak i pro vývoj českého vojenského písemnictví neobyčejně významné.

Dr. Hauner zhostil se svého úkolu čestně. Vyličiv vznik VÚV dne 16. května 1920 z původního, od r. 1919 již existujícího Vědeckého svazu čs. důstojnictva, podal nejprve přehled publikační činnosti, jejíž počátek učiněn byl založením Vojenských rozhledů a Štefánikovy knihovny spisů vzdělávacích. Pak charakterisoval jednotlivé sbírky, jež postupně z potřeby našeho důstojnictva vznikaly, jako „Sborník věd vojenských“, Sbírkou vojenských příruček, Knihovnu překladů nejlepších spisů cizojazyčných a j. Upozornil, že dodnes vydal ústav v těchto sbírkách pěknou řadu spisů, celkem 117.

Nato přistoupil k organizační činnosti ústavu. Zmínil se o zásluze VÚV získané založením Vojenského muzea. Myšlenka pojetá univ. prof. drem Chytilým v prosinci 1918, byla VÚV ihned uskutečňována tím, že zřízen byl muzejní sbor, jenž se ujal všech potřebných prací, jež mu byly později MNO čj.